

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Helsinki–Turku nopeaa junayhteyttä koskevasta täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Yleistä

Espoon kaupunki ja Espoon seudun ympäristöterveys ovat tutustuneet Helsinki–Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennysraporttiin 55/2021. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on kuvattu hankkeen tavoitteet sekä vaihtoehdot hyvin ja vaikutusten merkittävyydet on tunnistettu oikean suuntaisina sekä suuruisina. Espoon osalta vaikutusten arvioinnissa on käytetty keskeisiä lähtötietoja ja arviointi kattaa hankkeen merkittävät vaikutukset. Myös ympäristövaikutusten arvioinnin täydennykset perustuvat perusteltuihin lähtötietoihin ja ovat asianmukaisia.

Hankevaihtoehtojen merkittävimmät vaikutukset yhdyskuntarakenteen ja maankäytön näkökulmasta ovat:

- Pääkaupunkiseutu ja Turun seutu kytkeytyvät nykyistä paremmin toisiinsa.
- Rata asemineen tukee nykyisten alueiden maankäytön tehostamista ja uusien alueiden toteuttamista asemien vaikutuspiiriin.

Ratayhteys Espoon ja Turun välillä on huomioitu Espoon kaupunginvaltuuston 7.6.2021 hyväksymässä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa. Espoon kaupunki näkee ratayhteyden tärkeänä Espoon kaupunkikehittämisen kannalta.

Hankkeen kuvaus ja aineistot ovat ymparisto.fi-verkkosivustolla: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vaylaviraston_HelsinkiTurku_nopea_junayhteys

Ympäristövaikutusarvioinnin täydentäminen

Ympäristövaikutusten arviointia on täydennetty yhteysviranomaisen palautteen mukaisesti mm. Nuuksion Natura-arvioinnin sekä melu-, pienvesistö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin osalta. Espoon kaupunki näkee täydennykset asianmukaisina. Espoon kaupungin lausunnossa ratahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (päivätty 14.12.2020) on mainittu jatkosuunnittelua koskevia huomioita mm. lepakkoalueiden mahdollisesta poikkeuslupatarpeista sekä rakennusaikaisten vesistövaikutusten minimoimisesta. Espoon kaupunki viittaa näihin aiempiin lausuntoihin näiden huomioiden osalta.

Espoon seudun ympäristöterveys on antanut arviointiohjelmasta lausunnon 24.1.2020 ja selostuksesta lausunnon 11.1.2021. Espoon seudun ympäristöterveydellä ei ole lausuttavaa arviointiselostuksen täydennysraporttiin aiemmin annettujen lausuntojen lisäksi.

Meluvaikutukset

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on huomioitu melun lisääntyminen Mikkilän–Mynttilän metsäselänteiden virkistysalueella. Espoon kaupunki yhtyy tähän huomioon.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Espoon kaupunki toistaa huomionsa, että pohjavesien arvioinnissa ei ilmeisesti ole huomioitu Svartbäckträsketin lähellä olevaa Mustanpuron lähdetä eikä Kolmirannan alueella olevaa Lepolammen vedenottamaa.

Vaikutukset ekologisiin verkostoihin ja yhteyksiin

Täydennetyssä ympäristövaikutusten arvioinnissa todetaan yhdeksi ratahankkeen merkittävimmistä luontovaikutuksista se, että rata heikentää ekologisia verkostoja. Asian merkittävyyteen nähden ekologisia verkostoja on tarkasteltu suhteellisen karkealla tasolla. Täydennysraportissa maakunnallisia ekologisia verkostoja on tarkasteltu vain yhteyksien osalta, eikä maakunnallisia luonnon ydinalueita, yhteyksien laatua tai yhtenäisten alueiden pirstomista ole käsitelty muuten kuin lyhyesti mainiten yleisellä tasolla.

Kartassa luonnon kokonaisvaikutuksista (täydennetyt raportin liite 6) on esitetty vain radan poikki kulkevia yhteyksiä. Espoossa rata kuitenkin kulkee pitkän matkaa Nuuksion ja Espoon keskuspuiston välistä yhteyttä pitkin pirstoen ja kaventaen yhteyttä ja heikentäen sen ekologista toimivuutta. Lisäksi arvioinnissa ja sen liitekartalla 6 olisi perusteltua huomioida radan poikki kulkeva pohjois–etelä-suuntainen ekologinen yhteys Nupurinjärven ja Svartbäckträsketin vesistöjen välillä. Kyseinen yhteys on tunnistettu mm. luontoarvojen liitekartalla (liite 3).

Koska ekologisten verkostojen arviointi oli ympäristövaikutusten arvioinnissa yleispiirteistä, eikä siinä käsitelty maakunnallisten ekologisten yhteyksien laatua tai hankkeen yhteisvaikutuksia Espoon kaupunkirata -hankkeen kanssa, on ratasuunnitelmissa päädytty tällä hetkellä tarkastelemaan mahdollisia muutoksia sekä vihersillan rakentamista Vadetin kohdalla Espoon keskuksen ja Kaukalahden välillä. Tästä on seurannut uusia neuvotteluja mm. ELY-keskuksen kanssa ja useiden maankäyttösuunnitelmien uudelleentarkastelua. Mikäli ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi tunnistettu maakunnallisen ekologisen yhteyden kapeus Vadetin kohdalla ja radan haitalliset vaikutukset sekä esitetty lieventämistoimenpiteitä, suunnittelu olisi voinut edetä jouhevammin. Vastaavia haasteita voi ilmetä radan ja yllä mainitun maakunnallisen ekologisen yhteyden leikkauskohdassa Nupurinjärven ja Svartbäckträsketin välissä.

Vadetin kohta on jo nykyisellään maakunnallisen ekologisen verkoston kriittisimpiä pullonkauloja Espoon keskuspuiston ja Nuuksion luonnon ydinalueiden välillä. Helsinki–Turku-ratayhteyshankkeen jatko suunnittelussa tulee turvata ekologisten verkostojen toiminnallisuus ja jatkuvuus kyseisellä välillä.